

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпропетровська політехніка»

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

Н.А. Липовська
В.В. Баштанник
Л.Л. Прокопенко
І.В. Шпекторенко

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для вивчення дисципліни
«Концептуальні засади публічного управління та адміністрування»
для здобувачів ступеню доктора філософії
за освітньо-науковою програмою
«Публічне управління та адміністрування»
спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

Дніпро
НТУ «ДП»
2022

*Схвалено рішенням
науково-методичної комісії
спеціальності 281 «Публічне управління
та адміністрування»,
протокол №3 від 30.06.2022 року*

Рецензенти:

Бобровська О. Ю., професор кафедри економіки та соціально-трудових відносин Університету митної справи та фінансів, доктор наук з державного управління, професор; **Шевченко С.О.**, професор кафедри управління та адміністрування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор наук з державного управління, професор

Методичні рекомендації для вивчення навчальної дисципліни «Концептуальні засади публічного управління та адміністрування» для здобувачів наукового ступеню доктора філософії за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. державного управління і місцевого самоврядування. – Дніпро : НТУ «ДП», 2022. – 30 с.

Розробники:

- Липовська Наталія Анатоліївна, д.держ.упр., проф., професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування;
- Баштанник Віталій Володимирович, .держ.упр., проф., професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування;
- Прокопенко Леонід Львович, .держ.упр., проф., професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування;
- Шпекторенко Ігор Валентинович, .держ.упр., проф., професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування.

Методичні рекомендації для підготовки до лекційних, семінарських і практичних занять з тем, передбачених навчальним планом з дисципліни «Концептуальні засади публічного управління та адміністрування».

Для здобувачів третього рівня вищої освіти зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та викладачів закладів вищої освіти.

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	3
2. Очікувані результати навчання.	4
3. Програма навчальної дисципліни	6
4. Структура навчальної дисципліни.....	13
5. Самостійна робота здобувачів	14
6. Розрахунок годин, що відведено на самостійну роботу	15
7. Тематика індивідуальних завдань з методичними порадами щодо їх виконання.....	16
8. Оцінювання результатів навчання.....	18
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення.....	23
10. Рекомендовані джерела інформації.....	23

ВСТУП

Політичний простір сучасної України швидко трансформується, що обумовлює необхідність вивчення теоретичних та прикладних засад здійснення та дослідження публічного управління. Аналіз концептуальних засад публічного управління є одним з найбільш затребуваних видів наукових досліджень і характеризується інтенсивним характером розвитку протягом останніх років. Предметом дослідницької діяльності виступає публічне управління / публічне адміністрування в цілому (будь-які її об'єкти та суб'єкти), процеси, що відбуваються в ній, етика та культура публічного управління, події, явища, ситуації, професійна діяльність публічних службовців. Отже, об'єктом навчальної дисципліни «Концептуальні засади публічного управління та адміністрування» є публічне управління та адміністрування, а предметом – концепції, парадигми, методи публічного управління та адміністрування. Оволодіння слухачами навчальним матеріалом (знаннями, вміннями і навичками) в означеному вище змісті та обсязі є метою навчального плану дисципліни «Концептуальні засади публічного управління та адміністрування»

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-науковій програмі «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф1 «Концептуальні засади публічного управління та адміністрування» віднесено такі результати навчання:

ПР5	Набувати універсальні навички дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, володіти загальнонауковою термінологією та спеціальною термінологією у сфері публічного управління та адміністрування
ПР7	Застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування
ПР9	Інтерпретувати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування
ПР10	Визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування

ПР12	Отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв'язанню важливої теоретичної або прикладної проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, що мають загальнонаціональне або світове значення
------	---

Мета дисципліни «Концептуальні засади публічного управління та адміністрування» – формування здатності розв'язувати комплексні проблеми в сфері публічного управління та адміністрування суспільними процесами та відносинами, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань у здобувачів вищої освіти щодо концептуальних, історичних та інституціональних засад публічного управління.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
ПР5	ПР5.1-Ф1	З'ясовувати та модифікувати концепції публічного управління у предметній сфері власного дослідження, формувати авторську позицію
	ПР5.2-Ф1	Демонструвати власні наукові результати в усній та письмовій формах, ідентифікувати термінологію з публічного управління та адміністрування
ПР7	ПР7.1-Ф1	Показувати <i>розуміння</i> основ існуючих парадигм публічного управління, вміння <i>критично аналізувати</i> тенденції розвитку парадигм публічного управління та концептуальні основи взаємодії методів, принципів та функцій публічного адміністрування в публічному управлінні
	ПР7.2-Ф1	Демонструвати <i>розуміння</i> методологічних засад, ключових ознак і проблемного поля публічного управління та адміністрування, здатність <i>застосовувати</i> концептуальні підходи у сфері публічного управління та адміністрування під час реалізації професійної діяльності
	ПР7.3-Ф1	Ідентифікувати особливості правореалізації у сфері публічного управління та адміністрування

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
ПР9	<i>ПР9.1-Ф1</i>	Демонструвати <i>знання</i> : вітчизняного досвіду публічного управління, його генези, закономірностей виникнення, функціонування та розвитку в Україні різних систем публічного управління, передумов та наслідків їх реформування, взаємозв'язку між системою управління державою та розвитком українського суспільства, його залежність від впливу сукупності об'єктивних і суб'єктивних, внутрішніх і зовнішніх чинників, конкретних історичних умов, основних тенденцій сучасного розвитку публічного управління
	<i>ПР9.2-Ф1</i>	Показувати <i>розуміння</i> процесу еволюції публічного управління, її закономірностей та сучасних тенденцій, чинників історичної обумовленості засобів управління, причини і напряду еволюції публічного управління, системного бачення проблем публічного управління
ПР10	<i>ПР10.1-Ф1</i>	Виокремлювати тенденції розвитку публічного управління в Україні у контексті інституціональних трансформацій, світової динаміки, реалізації цілей сталого розвитку
	<i>ПР10.2-Ф1</i>	Ідентифікувати моделі еволюційного ціннісно-орієнтованого розвитку
ПР12	<i>ПР12.1-Ф1</i>	Генерувати інноваційні ідеї у сфері публічного управління та адміністрування, розуміти завдання публічного управління та адміністрування на сучасному етапі реформування системи державного управління в Україні
	<i>ПР12.2-Ф1</i>	Впроваджувати сучасний теоретико-методологічний інструментарій, концепції та підходи для аналізу сучасного стану, ризиків та викликів, що виникають у процесі публічноуправлінської діяльності
	<i>ПР12.3-Ф1</i>	Розробляти засоби забезпечення практичної реалізації нормативно-правових актів у сфері публічного управління та адміністрування

БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна викладається в 1-му та 2 семестрах відповідно до навчального плану, тому додаткових вимог до базових дисциплін не встановлюється.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу ґрунтуються на знаннях, отриманих з вивчених дисциплін за попереднім рівнем освіти щодо предметної сфери публічного управління та адміністрування.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Публічне управління та адміністрування: парадигми та концепції

1. Концепції публічного управління

Тема 1. Проблеми формування понятійно-категоріальної системи публічного управління

Формування сучасної парадигми публічного управління. Складові сучасної парадигми публічного управління.

Понятійний апарат у сфері публічного управління. Державне та публічне управління: співвідношення понять. Інституціоналізація галузі науки "Державне управління" в Україні.

Феномен влади. Публічна влада та публічне управління. Влада як основний засіб публічного адміністрування. Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування. Держава як суб'єкт політичної влади. Економічна влада. Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади. Політична система: методологічні контури, структура, функції.

Тема 2. Публічне адміністрування: особливості ідентифікації

Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція. Предмет вивчення публічного адміністрування. Методологічна основа. Співвідношення управління та адміністрування. Публічне адміністрування як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна.

Джерела науки публічного управління (адміністрування): 1) ринково-ліберальний підхід, сформульованого в концептуальних моделях нового менеджменту; 2) ліберально-комунітаристський, що розвивається в контексті концепції «політичних мереж» і спирається на розвиток структурних взаємовідносин (договірних) між політичними інститутами держави і суспільства; 3) «рецептивне адміністрування», в контексті якого публічна адміністрація розглядає громадян як активних членів суспільства, для яких відкрита адміністрація для того, щоб дати можливість ввійти у процес вироблення публічної політики.

Тема 3. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного управління

Теоретико-методологічні засади аналізу громадянського суспільства. Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Сутнісні характеристики громадянського суспільства. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин. Автономність і органічна єдність громадського суспільства та держави. Проблеми взаємодії держави та суспільства. Концептуальні засади суспільного діалогу. Засоби досягнення суспільного консенсусу. Проблема легітимності влади.

Тема 4. Модернізація публічного управління: загальні положення та сучасні парадигми

Теоретико-методологічні засади політичної модернізації. Концепції політичної модернізації

Реформування та модернізація: співвідношення понять. Мета, завдання та принципи реформування публічної адміністрації в Україні. Етапи трансформації публічної влади в Україні. Трансформація системи центральних органів виконавчої влади в Україні.

Концептуальні засади управління змінами. Стратегічне управління в умовах змін. Проблеми реформування публічного управління. Стратегічні напрями модернізації публічного управління України.

Особливості знання галузі «Публічне управління». Науковий дискурс як чинник модернізації публічного управління та його методологічне значення. Формування та інституціоналізація наукового знання галузі «Публічне управління».

Методологічна культура дослідника та практика публічного управління

Тема 5. Цінності та «дерево цілей» публічного адміністрування

Цінності та «дерево цілей» публічного адміністрування. Цінності та цілі суспільства і держави. Формування «дерева цілей». Юридичне забезпечення цілей публічного адміністрування. Фактори, що визначають складність інституту публічного адміністрування. Нові тенденції в системі публічного адміністрування. Меритократія: основні характеристики. Етос публічного управління.

Тема 6. Концепції інституціональних трансформацій, сталого розвитку, глобалізації.

Інституціоналізація та інституціональні трансформації. Парадигми інституціоналізму та неінституціоналізму. Концепція сталого розвитку та її модифікації. Поняття та сутність глобалізації. Форми прояву процесу

глобалізації. Глобалізм як форма суспільної свідомості. Цілісність сучасного світу та школи глобалістики. Основи теорії та категорії глобалістики. Глобальні процеси та проблеми сучасності. Проблеми глобалізації. Визначення сталого розвитку. Економічний підхід до сталого розвитку. Соціальна складова сталого розвитку. Екологічнобезпечний соціоприродний розвиток. Міжнародне співробітництво в галузі сталого розвитку.

Позитиви глобалізації. Негативи глобалізації. Глобальні ризики, загрози та кризи. Цивілізаційна парадигма в сучасній глобалістиці. Стратегії міжцивілізаційних взаємодій. Порівняльний аналіз світових цивілізацій. Соціокультурні та політичні аспекти між цивілізаційного партнерства. Глобальні виклики міжнародній та національній безпеці. Трансформація дефініції «державний суверенітет» в умовах глобалізації.

Концепція глобального врядування. Необхідність глобального управління. Особливості глобального управління. Суб'єкти і об'єкти глобального управління. Парадигми глобального управління.

2. Методологія публічного управління: закономірності, принципи, функції, методи

Тема 7. Закономірності, принципи, функції, методи публічного управління

Сутність та значення методології у системі наук. Людська діяльність – це багатоструктурне явище, поєднання пізнання, оцінки і практики. Головне завдання методології наукового пізнання. Гуманізація наукового пізнання у формуванні нового гуманістичного стилю мислення. Сучасна методологічна ситуація у суспільствознавстві України та інших пострадянських країн.

Теоретичні уявлення про методологію публічного управління (аспекти пізнання та практичної діяльності). Методи наукового дослідження та методи управління та публічного управління. Системний метод дослідження у встановленні взаємозв'язків та взаємозалежностей найважливіших підсистем (інструментів) практичної методології публічного управління: закономірностей, принципів, функцій, форм управлінської діяльності, методів, засобів (способів), механізмів управління, підходів до управління, інструментів, операцій, процедур, технологій, структури управлінської діяльності.

Методологія публічного управління як теорія практичної управлінської дійсності. Методологічна роль законів та закономірностей управління. Закони організації. Загальні (об'єктивні) закони управління; окремі, чи суб'єктивні закони управління; закони, не пов'язані безпосередньо з управлінням, але здатні вплинути на результати діяльності організації.

Закономірності та принципи публічного управління та адміністрування – вихідні умови наукового пізнання процесів державотворення. Закономірності управління у науковій школі В. Д. Бакуменка.

Стабілізаційні чинники політичного, економічного, соціального, культурного, духовного, екологічного та міжнародного рівнів.

Відображення принципами знань про об'єктивно існуючі, стійкі, необхідні, істотні взаємозв'язки між процесами та явищами в управлінні. Система принципів. Різниця між поняттями «методологія публічного управління» та «принципи публічного управління». Динамічність принципів публічного управління за змістом і формою. Три основні підходи до формулювання основних принципів публічного управління: правовий підхід; політичний підхід; управлінський підхід.

Проблема формування відповідних принципів діяльності публічних адміністрацій. Основні принципи та підходи до систематизації публічного управління та адміністрування.

Тема 8. Підходи в публічному управлінні

Функціональний підхід до управління, функції управління, процесний підхід у публічному управлінні. Функція комунікації в аспекті прямих та зворотних зв'язків в публічному управлінні.

Форми управлінської діяльності – формалізоване зовнішнє вираження змісту діяльності. Ціннісно-цільова, інформаційна, організаційно-технологічна (методична), ресурсна, соціальна, соціально-правова, нормативна (інституційна) форми діяльності.

Методи управління як прийоми, способи або засоби досягнення поставлених управлінських цілей. Загальні та спеціальні методи управління та публічного управління.

Дискурс навколо засобів (способів) управління та публічного управління. Механізм публічного управління – сукупність логічних зв'язків, процедур, які відображають в системах управління процес «управління зверху», або саму організацію процесу управління.

Інструменти управління та публічного управління: закономірності, принципи, функції, форми управлінської діяльності, методи, засоби (способи), механізми управління, підходи до управління, операції, процедури, технології, структура управлінської діяльності.

Управлінські операції та управлінські процедури з позиції системного підходу до методології публічного управління.

Тема 9. . Технології публічного управління

Відображення в підходах до управління, управлінських технологіях та структурі управлінської діяльності всіх елементів методології публічного управління.

Підходи до управління: процесний; системний; синергетичний; ентропійний; глобалізаційний; екологічний; інформаційно-інноваційний; корпоративний; соціальний; комплексний; інтеграційний; гуманістичний

(гуманітарний); ціннісний (аксіологічний); соціо-інженерний; маркетинговий; структурний; функціональний; структурно-функціональний; проектний; динамічний; відтворювальний, програмно-цільовий або цільовий; нормативний; кількісний (математичний); адміністративний; економічний; менеджмент-орієнтований; поведінковий; стратегічний; ситуаційний; модель-підхід «нове публічне управління».

Технологія публічного адміністрування – детальний опис дій, що мають бути послідовно, у належний спосіб та із застосуванням конкретних засобів та прийомів здійснені суб'єктом публічного адміністрування для досягнення певної мети. Сучасні технології публічного управління.

Структура управлінської діяльності. Проблема відповідності структури управлінської діяльності інструментам публічного управління.

Змістовий модуль 2. Інституціоналізація публічного управління та адміністрування

3. Еволюція публічного управління

Тема 10. Осмислення історичного досвіду державно-управлінської діяльності. Європейський контекст організації управління в Україні у IX – XVIII ст. Організація державного управління на українських землях наприкінці XVIII - на початку XX ст.

Практичне значення дослідження історії публічного управління. Досвід державно-управлінської діяльності минулих поколінь як джерело і перешкода розвитку. Важливість осмислення етапів, форм та тенденцій розвитку публічного управління в Україні. Теоретико-методологічні засади вивчення історії місцевого самоврядування.

Становлення управління у Київській і Галицько-Волинській державах (IX - середина XIV ст.). Державне управління на українських землях у складі Литви та Польщі (середина XIV - середина XVII ст.). Організаційна структура державного управління у Великому князівстві Литовському. Адміністративно-територіальний поділ. Зміни в управлінні на українських землях після Люблінської унії 1569 р. Організація управління в самоврядних містах. Роль права в здійсненні державного управління. Литовські статuti (XVI ст.).

Організація влади в самоврядній Україні (середина XVII - XVIII ст.). Центральні і місцеві органи Московської держави та Російської імперії для управління Україною. I і II Малоросійські колегії. Правове регулювання управління. Форми державного і місцевого управління за межами самоврядної України.

Уніфікація управління українськими землями після ліквідації автономії. Реорганізація центрального апарату управління в Російській імперії на початку

XIX ст. і її вплив на місцеве управління. Станове самоврядування. Організація управління Галичиною після її приєднання до Австро-Угорщини.

Зміни в організації управління після скасування кріпосного права. Створення Ради міністрів (1861 р.). Взаємовідносини земств і міського самоврядування з органами державного управління.

Регулювання державного управління. Адміністративно-бюрократичний апарат. Реформа управління на західноукраїнських землях.

Тема 11. Проблеми управління в умовах відновлення Української державності 1917 – 1920 рр. Практика державно-управлінської діяльності в Українській РСР.

Структури влади і управління в 1917 р. та Українська Центральна рада і Генеральний секретаріат. Організація державного управління в Україні за Гетьманату. Управління в УНР і ЗУНР.

Формування організаційної структури державного управління в Радянській Україні. Сутність адміністративно-командної системи. Специфічна роль правового регулювання державного управління. Проблема бюрократизації апарату.

Тема 12. Становлення державного управління незалежної України.

Необхідність формування цілісної системи державного управління після здобуття незалежності. Суперечливі реформи центральних і місцевих органів влади 1992 - 1995 рр. Конституція України 1996 р. і потреба вдосконалення державного управління. Об'єктивна детермінованість адміністративної реформи в Україні, її завдання і суперечності реалізації.

4. Право в публічному управлінні: теоретичні та методологічні засади

Тема 13. Методологія публічно-правових досліджень.

Етапи та порядок правозастосування в публічному управлінні. Законність як метод в публічному управлінні. Механізми і засоби забезпечення практичної реалізації законів. Принцип законності в публічному управлінні.

Тема 14. Правова ініціатива органів публічного управління

Сутність правової ініціативи. Ознаки та функції правотворчості. Правотворчий процес. Види правотворчості в громадянському суспільстві.

Тема 15. Нормативно-правове забезпечення галузевого публічного управління

Суб'єкти адміністративно-правового регулювання в сфері економіки. Правовий статус Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. Правові засади управління сільським господарством (аграрним сектором економіки)

Правові засади управління паливно-енергетичним комплексом України. Правові засади управління в галузі використання та охорони природних ресурсів. Організаційно-правові засади управління в митному секторі. Правові засади управління бюджетно-фінансовою, кредитною та податковою діяльністю.

Правове забезпечення публічного управління в соціальній сфері. Сутність нормативно-правового забезпечення публічного управління в сфері освіти та науки. Адміністративно-правове забезпечення в галузі охорони здоров'я. Нормативно-правове забезпечення публічного управління у сфері соціального забезпечення. Нормативно-правове забезпечення в сфері культури.

Адміністративно-правове регулювання публічного управління у сфері оборони, державної безпеки, зовнішніх відносин. Загально характеристика адміністративного законодавства у сфері оборони, охорони державної безпеки та порядку. Завдання, функції та повноваження органів управління у сфері оборони. Завдання, функції та повноваження органів внутрішніх справ. Нормативно-правові засади здійснення управління закордонними справами. Загальна характеристика та правовий статус органів управління зовнішньополітичних зв'язків.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна / Вечірня		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	120	30	90	12	108
практичні	60	30	30	8	52
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	180	60	120	20	160

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	120
ПР5.1-Ф1 ПР5.2-Ф1 ПР7.1-Ф1 ПР10.1-Ф1 ПР12.1-Ф1 ПР12.2-Ф1	Змістовий модуль 1. Публічне управління та адміністрування: парадигми та концепції	30
	1. Концепції публічного управління	
	1.1. Проблеми формування понятійно-категоріальної системи публічного управління	
	1.2. Публічне адміністрування: особливості ідентифікації	
	1.3. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного управління	
	1.4. Модернізація публічного управління: загальні положення та сучасні парадигми	
	1.5. Цінності та «дерево цілей» публічного адміністрування	
	1.6. Концепції інституціональних трансформацій, сталого розвитку, глобалізації	
ПР7.1-Ф1 ПР7.2-Ф1 ПР12.2-Ф1	2. Методологія публічного управління: закономірності, принципи, функції, методи	30
	2.1. Закономірності, принципи, функції, методи публічного управління	
	2.2. Підходи в публічному управлінні	
	2.3. Механізми та технології публічного управління	
ПР5.1-Ф1 ПР5.2-Ф1 ПР9.1-Ф1 ПР9.2-Ф1	Змістовий модуль 2. Інституціоналізація публічного управління та адміністрування	30
	3. Еволюція публічного управління	
	3.1. Осмислення історичного досвіду державно-управлінської діяльності. Європейський контекст організації управління в Україні у IX – XVIII ст. Організація державного управління на українських землях наприкінці XVIII - на початку XX ст.	
	3.2. Проблеми управління в умовах відновлення Української державності 1917 – 1920 рр. Практика	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	державно-управлінської діяльності в Українській РСР	
	3.3. Становлення державного управління незалежної України	10
ПР5.1-Ф1 ПР5.2-Ф1 ПР7.3-Ф1 ПР12.3-Ф1	4. Право в публічному управлінні: теоретичні та методологічні засади	30
	4.1. Методологія публічно-правових досліджень.	10
	4.2. Правова ініціатива органів публічного управління	10
	4.3. Нормативно-правове забезпечення галузевого публічного управління	10
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
ПР5.1-Ф1 ПР5.2-Ф1 ПР7.1-Ф1 ПР10.1-Ф1 ПР12.1-Ф1 ПР12.2-Ф1	Концептуальний підхід до здійснення наукового дослідження	6
	Місце методів публічного адміністрування у дисертаційному дослідженні	4
	Цінності та «дерево цілей» публічного адміністрування	4
	Місце парадигми публічного управління у дисертаційному дослідженні	6
ПР7.1-Ф1 ПР7.2-Ф1 ПР12.2-Ф1	Підходи та технології публічного управління в дисертаційному дослідженні	10
ПР5.1-Ф1 ПР5.2-Ф1 ПР9.1-Ф1 ПР9.2-Ф1	Еволюція публічного управління в Україні (за темою дисертаційного дослідження)	20
ПР5.1-Ф1 ПР5.2-Ф1 ПР7.3-Ф1 ПР12.3-Ф1	Право в публічному управлінні та його принципи. Етапи та порядок правозабезпечення в публічному управлінні	4
	Принципи публічного управління: правовий зміст	4
	Правовий статус суб'єктів публічного управління	4
	Правова відповідальність в публічному управлінні	4
	Правові норми, що регулюють відносини в системі публічного управління	4
	РАЗОМ	180

5. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Проблеми формування понятійно-категоріальної системи публічного управління	6
2	Тема 2. Публічне адміністрування: особливості ідентифікації	6
3	Тема 3. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного управління	6

4	Тема 4. Модернізація публічного управління: загальні положення та сучасні парадигми	6
5	Тема 5. Цінності та «дерево цілей» публічного адміністрування	6
6	Тема 6. Концепції інституціональних трансформацій, сталого розвитку, глобалізації	6
7	Тема 7. Закономірності, принципи, функції, методи публічного управління	6
8	Тема 8. Підходи в публічному управлінні	6
9	Тема 9. Механізми та технології публічного управління	6
10	Тема 10. Осмислення історичного досвіду державно-управлінської діяльності. Європейський контекст організації управління в Україні у IX – XVIII ст. Організація державного управління на українських землях наприкінці XVIII - на початку XX ст.	6
11	Тема 11. Проблеми управління в умовах відновлення Української державності 1917 – 1920 рр. Практика державно-управлінської діяльності в Українській РСР	6
12	Тема 12. Становлення державного управління незалежної України	6
13	Тема 13. Методологія публічно-правових досліджень.	6
14	Тема 14. Правова ініціатива органів публічного управління	6
15	Тема 15. Нормативно-правове забезпечення галузевого публічного управління	6
Усього годин		90

6. РОЗРАХУНОК ГОДИН, ЩО ВІДВЕДЕНО НА САМОСТІЙНУ РОБОТУ

№ з/п	Види робіт	Кількість годин
1	Опрацювання програмного матеріалу, що не викладається на лекціях	50
2	Підготовка до практичних занять	14
3	Виконання індивідуальних завдань	10
4	Підготовка до підсумкового контролю	10
Усього годин		90

7. ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ З МЕТОДИЧНИМИ ПОРАДАМИ ЩОДО ЇХ ВИКОНАННЯ

Індивідуальні завдання:

Есе 1. Концептуальний підхід до здійснення наукового дослідження.

Завдання:

1. Поміркуйте, на основі яких концепцій Ви формулюєте предмет, об'єкт та головні завдання Вашого дослідження. Для підтвердження поставлених завдань опишіть концептуальну схему Вашого дисертаційного дослідження.

2. Сформулюйте мету та завдання Вашого дослідження.

3. Охарактеризуйте понятійно-категорійний апарат Вашого дослідження.

4. Презентуйте колегам складові Вашого дослідження.

Критерії оцінювання: викладач – макс. 14 балів (оригінальність (7), повнота обґрунтування (7));

Презентація і захист під час контрольного заняття 1.

викладач – макс. 5 балів (якість презентації (2) та відповідей на запитання (3));

peer-assessment – макс. 5 (якість презентації (2) та відповідей на запитання (3)).

Есе 2. Місце методів публічного адміністрування у дисертаційному дослідженні.

Завдання:

1. Визначте наукові завдання Вашого дослідження, що містять аналіз методів публічного адміністрування у визначеній сфері дослідження.

2. Сформулюйте елементи наукової новизни Вашого дослідження, які стосуються методів публічного адміністрування.

3. Презентуйте колегам складові Вашого дослідження, що містять аналіз методів публічного адміністрування.

Критерії оцінювання: викладач – макс. 13 балів (оригінальність (7), повнота обґрунтування (6));

Презентація і захист під час семінарського заняття 2.

викладач – макс. 5 балів (якість презентації (2) та відповідей на запитання (3));

peer-assessment – макс. 5 (якість презентації (2) та відповідей на запитання (3)).

Есе 3. Місце парадигми публічного управління у дисертаційному дослідженні.

Завдання:

1. Визначте наукові завдання Вашого дослідження, що містять аналіз парадигми публічного управління.

2. Сформулюйте елементи наукової новизни Вашого дослідження, які стосуються парадигми публічного управління.

3. Презентуйте колегам складові Вашого дослідження, що містять елементи парадигми публічного управління.

Критерії оцінювання: викладач – макс. 13 балів (оригінальність (7), повнота обґрунтування (6));

Презентація і захист під час контрольного заняття 3. викладач – макс. 5 балів (якість презентації (2) та відповідей на запитання (3)); peer-assessment – макс. 5 (якість презентації (2) та відповідей на запитання (3)).

Есе 4. Еволюція публічного управління в Україні (за темою дисертаційного дослідження).

Завдання:

1. Визначте наукові завдання Вашого дослідження, що містять аналіз передумов формування публічного управління у предметній сфері Вашого дослідження.

2. Сформулюйте елементи наукової новизни Вашого дослідження, які стосуються еволюції публічного управління.

3. Презентуйте колегам складові Вашого дослідження, що містять елементи еволюції публічного управління.

Критерії оцінювання: викладач – макс. 13 балів (оригінальність (7), повнота обґрунтування (6));

Презентація і захист під час контрольного заняття 4. викладач – макс. 5 балів (якість презентації (2) та відповідей на запитання (3)); peer-assessment – макс. 5 (якість презентації (2) та відповідей на запитання (3)).

Контрольні роботи (2 год.)

Тема	Завдання	Критерії оцінювання
КР № 1. Обґрунтування переліку документів міжнародних організацій захисту прав людини, що є релевантними проблематиці дисертаційного дослідження	Обґрунтуйте перелік документів міжнародних організацій у сфері прав людини, що є релевантними проблематиці дисертаційного дослідження. Завантажте електронну версію на корпоративний classroom.google.com. Презентуйте колегам під час семінарського заняття	викладач – макс. 20 балів (оригінальність(5), повнота обґрунтування (10), дотримання академічної доброчесності (5))
КР № 2. Розроблення проекту одного з елементів наукової новизни власного дисертаційного дослідження	Визначте відповідне наукове завдання дисертації. Ознайомтесь із прикладами формулювання наукової новизни у здійснених раніше дисертаційних дослідженнях. Запропонуйте авторський підхід до механізму адаптування обраних підходів до предметної галузі власного дослідження.	викладач – макс. 20 балів (оригінальність(5), коректність застосування наукових методів пізнання (5), коректність формулювань (5), дотримання академічної доброчесності (5))

8 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувачів за дисципліною.

8.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

8.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності здобувача за вимогами НРК до 8-го кваліфікаційного рівня (для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти) під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом

конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	тестування	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		тестування під час іспиту за бажанням студента

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання індивідуальних завдань та результатом тестування.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час іспиту має право виконувати тести, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Значення оцінки за виконання тесту визначається середньою оцінкою складових і є остаточним.

8.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується

коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для освітньо-наукового рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК
(доктор філософії)**

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
– Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності.	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
<i>Уміння/навички</i>		
– Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<p>сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики;</p> <p>– започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності;</p> <p>– критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність 	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
Рівень умінь/навичок незадовільний	<60	
Комунікація		
<p>– Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому;</p> <p>– використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях.</p>	<p>Зрозумілість відповіді (доповіді).</p> <p><i>Мова:</i> правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна.</p> <p><i>Комунікаційна стратегія:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності 	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
– Демонстрація значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності; – здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.	Відмінне володіння компетенціями: – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

9 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Використовуються комп'ютерне та мультимедійне обладнання, застосунки Microsoft Office: Teams, Moodle.

10 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Методичне забезпечення

1. Концептуальні засади публічного управління та адміністрування : робоча програма дисципліни / Н. А. Липовська, І.В. Шпекторенко, В.В. Баштанник, Л.Л. Прокопенко. Дніпро : НТУ «ДП», 2022. 30.
2. Методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни «Еволюція публічного управління: закономірності та сучасні тенденції» / уклад. Л.Л. Прокопенко. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2020.

Нормативні акти

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. зі змінами та доповненнями URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV з змінами та доповненням / URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Закон України «Про національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII з змінами та доповненням URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
4. Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» від 06.09.2012 № 5207-VI URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5207-17> 4
5. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966 URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043
6. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042
7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004

Базова

1. Абраменко П.О. Публічне адміністрування: курс лекцій. Харк. нац. аграр. ун-т. Х.: ХНАУ, 2014. 291 с.
2. Бакуменко В. Д. Державно-управлінські рішення : навчальний посібник. К. : ВПЦ АМУ, 2011. 444 с.
3. Борейко А. Конституційно-правовий механізм захисту прав особи: поняття та сутність. Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. Правознавство. 2019. Т. 24. Вип. 2(35). С. 58-65.
4. Гончаров В. Презумпція про права людини та презумпція конституційності нормативних актів. Право України. 2015. № 2. С. 175-185.
5. Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М. та ін. Публічне адміністрування в Україні: навч. посібник. Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2011. 306 с.
6. Державне управління: підручник: у 2 т. / [ред. кол. : Ю. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін.]. Київ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.
7. Енциклопедія державного управління: у 8 томах/ Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; наук.-ред. колегія: Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. К.: НАДУ, 2011.
8. Історія державного управління / кол. авт. ; за заг. ред. чл.-кор. НАН України, проф. В.С. Загорського, проф. О.Я. Красівського, доц. О. Ю. Мороза. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 368 с.
9. Історія державного управління в Україні : навч. посіб. / Л. М. Усаченко, В. І. Тимцуник. Київ: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 292 с.
10. Кравченко В. В., Бородін Є. І., Квітка С. А. Місцеве самоврядування в системі публічного управління : навч. посіб. у схемах. Дніпро : ГРАНІ, 2018. 148 с.
11. Куйбіда В. С., Шпекторенко І. В. (2022). Методологія публічного управління як система: теоретичні та практичні аспекти. Публічне управління і адміністрування в Україні. Вип. 29. С. 7-12.
12. Куйбіда В. С., Шпекторенко І. В. (2022). Методологія публічного управління: аспекти її структури, співвідношення, взаємозалежності законів, закономірностей та функцій управління. Публічне управління і адміністрування в Україні. Вип. 28. С. 14-18.
13. Менеджмент для публічної влади: навч. посіб.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. М. П. Бутка. Ніжин : ТОВ «Видавництво «АспектПоліграф», 2011. 360 с.
14. Методологія публічного управління : навч. посіб. / уклад. І. В. Шпекторенко. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. – 120 с.
15. Нагаєв В.М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник. Х.: ХНАУ, 2018. 278 с.
16. Нелін О. Конституційний механізм захисту основних прав і свобод людини і громадянина в правовій доктрині України. Юридична Україна. 2016. № 5-6. С. 9-14.

17. Основи публічного адміністрування : посіб. для підготовки до іспиту / Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун та ін. ; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Харків : Право, 2016. 128 с.
18. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / В. Баштанник, А. Новак, Ф. Рагімов [та ін.] ; за заг. ред. В.В. Баштанника. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 408 с.
19. Публічне управління: термінологічний словник / уклад.: В.С. Куйбіда, М.М. Білинська, О.Є. Петроє та ін. : за заг. ред. В.С. Куйбіди, М.М. Білинської, О.Є. Петроє. К.: НАДУ, 2018. 224 с.
20. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене; Запоріж. держ. інж. акад. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 606 с.
21. Публічна адміністрація в Україні: становлення та розвиток: [монографія] / [Алексєєв В. М. та ін.; за заг. ред. Толстоухова А. В., Нижник Н Р., Гончарук Н. Т.]; Секретаріат Каб. Міністрів України. Д.: Монолит, 2010. 400 с.
22. Троян Я. Інститут забезпечення конституційних прав і свобод: поняття, основні ознаки. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 6. С. 210-215.
23. Управління змінами в публічному адмініструванні : навч. посіб. / Ю. П. Шаров, І. А. Чикаренко, Т. В. Маматова [та ін.] ; за наук. ред. Ю. П. Шарова. Д. : ДРІДУ НАДУ, 2012. 148 с.
24. Управління стратегічним розвитком об'єднаних територіальних громад: інноваційні підходи та інструменти : монографія / С. М. Серьогін, Ю. П. Шаров, Є. І. Бородін, Н. Т. Гончарук [та ін.] ; за заг. та наук. ред. С. М. Серьогіна, Ю. П. Шарова. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2016. 278 с.
25. Шуміло І.А. Міжнародна система захисту прав людини. Навчальний посібник. Київ: Видавництво «ФОП Голембовська О.О», 2018. 168 с.
26. Юзефів А. Конституційні гарантії забезпечення прав і свобод людини й громадянина. Порівняльно-аналітичне право. 2018. № 1. С. 74-77.
27. Ястремська О. М., Л.О. Мажник. Публічне адміністрування : навчальний посібник. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 132 с.

Допоміжна

1. Амосов О. Ю., Гавкалова Н.Л. Моделі публічного адміністрування (архетипова парадигма). Публічне управління: теорія та практика : збірник наукових праць Асоціації докторів наук з державного управління. Х. : Вид-во "ДокНаукДержУпр". Спеціальний випуск. Червень, 2013. С. 6–13.
2. Битяк Ю.П. Напрями розвитку системи державного управління та її правове забезпечення. Теорія та практика державного управління. 2014. Вип. 4 (47). С.1-11.

3. Громадівська модель самоврядування в Україні : колективна монографія / Кол. авт. ; за заг. ред. Проф. Ю.М. Бардачова, І.П. Лопушинського, Р.М. Плюща. Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2019. 708 с.
4. Гуманізація публічної служби в Україні: науково-практичні засади : колект. моногр. / С. М. Серьогін, Є. І. Бородін, Н. А. Липовська [та ін.]; за заг. ред. С. М. Серьогіна Д. : ДРІДУ НАДУ, 2015. 253 с.
5. Державна служба / підручник: у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; редкол. : Ю.В.Ковбасюк (голова), О.Ю. Оболенський (заст. голови), С.М.Серьогін (заст. голови), [та ін.]. К.; Одеса : НАДУ, 2013. Т.2. 348 с.
6. Колесникова К. О. Публічне адміністрування в Україні: огляд літературних джерел. Теорія та практика державного управління. 2013. № 3. С. 1–8.
7. Косінов С. Народ як первинний суб'єкт здійснення контролю над публічною владою. Право України. 2013. № 10. С. 178– 184.
8. Косінов С. Демократичні засади та цінності в організації публічної влади. Вісник академії правових наук України. 2013. № 3. С. 128–134.
9. Куйбіда В. С., Шпекторенко І.В. Професійна мобільність та проблеми професіоналізації персоналу публічного управління : моногр. Київ : НАДУ, 2018. 256 с.
10. Культура й етика в публічному адмініструванні : наук. розробка / С. М. Серьогін, О. В. Антонова, І. І. Хожило та ін. К. : НАДУ, 2010. 40 с.
11. Липовська Н. А., Письменний І.В. Етос державної служби України: теоретико-емпіричні аспекти. Аспекти публічного управління. 2015. Вип. 10(24). С. 5 – 11.
12. Липовська Н.А. Суспільні трансформації як складова державно-управлінських реформ: інституціональний вимір. Державне управління та місцеве самоврядування: Збірник наукових праць. Вип. 2(33) / 2017. С.27 – 33.
13. Макаренко О. М. Історія державності як фактор державотворення в Україні. Теорія та практика державного управління. 2015. Вип. 2 (49). С.1–7.
14. Малий І. Й. Генеза публічного управління і адміністрування в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 24. С.17-21.
15. Нариси історії державної служби в Україні / [О. Г. Аркуша, Є. І. Бородін, С. В. Віднянський та ін. ; редкол. : С. В. Кульчицький (кер. авт. кол.) та ін.] ; Голов. упр. держ. служби України ; Ін-т історії України. Київ : Ніка-Центр, 2008. 536 с.
16. Про стан розвитку громадянського суспільства в Україні : аналіт. доповідь / [Яблонський В. М., Балакірева О. М., Бондар Т. В. та ін.]; за заг. ред. О. А. Корнієвського. К. : НІСД, 2017. 56 с.
17. Публічна служба: системна парадигма : колект. моногр. / С. М. Серьогін, Є. І. Бородін, Н. А. Липовська [та ін.]; за заг. ред. С. М. Серьогіна. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 270 с.

18. Серьогін С.М. Відновлення довіри до органів публічної влади як умова успішності реформ в Україні. Аспекти публічного управління. Д. : ДРІДУ НАДУ, 2015. № 4 (18) квітень 2015. С. 62 – 66.
19. Шпекторенко І., Бородін Є. Структура та методологія управлінської діяльності. Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. ДРІДУ. Вип. 3 (38). 2018. Д. : ДРІДУ НАДУ, 2018. С. 46 – 52.
20. Шпекторенко І. Евристичні можливості блокового підходу у формуванні структури управлінської діяльності публічного службовця. Аспекти публічного управління. 2019. Т. 7. № 11. С. 38-48.
21. Шпекторенко І. Профілювання посадових компетенцій державних службовців на основі функцій управління та державного управління. Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. ДРІДУ. Вип. 3 (26). 2015. Д. : ДРІДУ НАДУ, 2015. С. 266-275.
22. Щербакова Ю. Е. Цінності об'єднаної Європи : монографія. К. : ВЦ «Академія», 2014. 208 с.
23. Червякова О.В. Перехід від державного до публічного управління в умовах розвитку громадянського суспільства в Україні. Публічне урядування. 2016. № 3. С. 198-206. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pubm_2016_3_21.
24. У кігтях двоглавих орлів. Творення модерної нації. Україна під скіпетрами Романових і Габсбургів / Авт. кол.: А.Галушка, І.Гирич, І.Глизь, В.Масненко, І.Монолатій, Ю.Присяжнюк, С.Шамара, В.Шандра. Харків, 2016.
25. Lypovska N. Categorical Analysis of the “Mechanism” Definition in Public Administration / Oleksandr Radchenko, Natalia Lipovska // Scientific journal “The World of Politics, Society, Geography” listed in the register of Polish newspapers and magazines under the number 500 decision of the District Court of the City of Slupsk NsRej 5/16 from August 23, 2016. С. 18 – 25.
26. Cranston Maurice. Human Rights: Real and Supposed. Political Theory and the Rights of Man [edited by D. D. Raphael]. Bloomington: Indiana University Press, 1967. Pp. 43-51.
27. Clapham, A. Human Rights: A Very Short Introduction. Oxford: Oxford University Press, 2017. 193 p.
28. Donnelly, J. Universal Human Rights in Theory and Practice. 2d ed. Ithaca, New York: Cornell University Press, 2017. 290 p.
29. History of the League of Nations (1919-1946). URL: [https://www.unog.ch/80256EDD006B8954/\(httpAssets\)/36BC4F83BD9E4443C1257AF3004FC0AE/%24file/Historical_overview_of_the_League_of_Nations.pdf](https://www.unog.ch/80256EDD006B8954/(httpAssets)/36BC4F83BD9E4443C1257AF3004FC0AE/%24file/Historical_overview_of_the_League_of_Nations.pdf).
30. Joseph S., Kyriakakis S. The United Nations and human rights. Research handbook on international human rights law / ed by S. Joseph, A. McBeth. Cheltenham, UK ; Northampton, MA : Edward Elgar, 2010. Pp. 1–35.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України: офіційний веб-портал. URL: <http://rada.gov.ua/>
2. Громадянське суспільство і влада : урядовий інформаційно-комунікаційний ресурс. URL: <http://civic.kmu.gov.ua>.
3. Координаційна рада з питань розвитку громадянського суспільства при Президентові України. URL: <http://civil-rada.in.ua>.
4. Президент України: офіційне Інтернет-представництво. URL: <http://www.president.gov.ua/>
5. Кабінет Міністрів України: офіційний веб-портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
7. Національна історична бібліотека України. URL: <https://nibu.kyiv.ua/>
8. Ресурсний центр «Гурт». URL: <https://gurt.org.ua/>
9. Центр політико-правових реформ. URL: <http://www.pravo.org.ua/>.
10. CIVICUS – World Alliance for Citizen Participation (Світовий альянс для участі громадян). Accesses mode : <http://www.pgexchange.org/>.
11. Dr. Clare W. Graves Website Accesses mode : <http://www.clarewgraves.com/>.
12. European CAF Resource Centre – EIPA. Accesses mode : <https://www.eipa.eu/portfolio/european-caf-resource-centre/>.
13. Knowledge Hub. Access mode : <https://knowledgehub.local.gov.uk>.
14. Mystery Shopping Providers Association Europe (MSPA Europe). Access mode <http://www.mspa-eu.org/en/news.html>.
15. Publicservice Europe. Accesses mode : <http://www.publicserviceeurope.com/>.
16. United Nations iLibrary. URL: <https://www.un-ilibrary.org/>
17. Європейський Суд з прав людини. URL: <http://www.echr.coe.int>
18. Сайт Верховної Ради України (законодавство). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
19. Сайт журналу «Право України». URL: <http://pravoua.com.ua/>
20. Головний правовий портал України. URL: <http://www.ligazakon.ua/>
21. Національна бібліотека України. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Липовська Наталія Анатоліївна
Баштанник Віталій Володимирович
Прокопенко Леонід Львович
Шпекторенко Ігор Валентинович

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для вивчення навчальної дисципліни
«Концептуальні засади публічного управління та адміністрування» для
здобувачів ступеню доктора філософії за освітньо-науковою програмою
«Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 Публічне
управління та адміністрування

У редакції авторів

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19